

Hjemmel: Fastsatt av Kommunal- og distriktsdepartementet 20.11.2024 til oppfølging av Stortingets budsjettvedtak kap. 553, post 65.

Regelverk for ordningen Bistand og veiledning til distriktskommuner

1. Mål og målgruppe

Målgruppen for ordningen er distriktskommuner med særlige utfordringer med strategisk utviklingsarbeid.

Mål for ordningen er økt utviklingskapasitet og strategisk arbeid i distriktskommuner, gjennom blant annet nye måter å løse oppgaver, og styrket strategisk samfunnsplanlegging.

Ordningen skal bidra til både mål 1 og mål 3 for Statsbudsjettets programkategori 13.50 Distrikts- og regionalpolitikk. Mål 1 er næringsutvikling, verdiskaping og attraktive arbeidsmarkeder i regioner og distrikt og Mål 3 er styrket utviklingskapasitet og velfungerende tjenestetilbud i distriktene.

2. Kriterier for måloppnåelse

Innsatsen skal bidra til at kommuner i målgruppen sin kompetanse og kapasitet til strategisk arbeid med samfunnsutvikling blir styrket.

Vurderinger av måloppnåelse kan blant annet være å vise hvordan oppgaver er løst på nye måter, hvordan samfunnsplanleggingen er styrket, eller hvilke planer som er utviklet eller fornyet ved hjelp av innsatsen. Antall kommuner i målgruppen som får nytte av ordningen er også et kriterium.

3. Tilskuddsutmåling

Fordeling av midlene mellom fylkeskommunene tar utgangspunkt i folketallet i kommunene som skårer lavest på distriktsindeksen.

4. Hva kan midlene brukes til

Fylkeskommunen kan benytte midler

- i. i målrettede prosjekt som fylkeskommunen står ansvarlig for, til nytte for en, eller flere kommuner sammen,
- ii. til innkjøp av konsulent- og prosessbistand som kommer de aktuelle kommunene til gode ved å bidra til økt utviklingskapasitet og strategisk arbeid.
- iii. til målrettet forsterking og kompetanseutvikling av fylkeskommunens egen veiledningskompetanse og -kapasitet
- iv. til forsterket veiledning og bistand fra fylkeskommunen til kommuner, knyttet til plan- og strategiprosesser i kommunene

Alle tiltak må

- bidra til varig kompetanse- og kapasitetsbygging for utviklingskapasitet og strategisk arbeid med samfunnsutvikling.
- ta utgangspunkt i kommunenes utfordringer og behov.

- vektlegge tverrsektorielt samarbeid, der en samler ressurser for størst mulig samfunnseffekt.

Fylkeskommunene har ansvar for arbeidet i eget fylke i dialog med kommuner med behov for bistand og veiledning. Fylkeskommunene skal gi ekstra bistand og veiledning over tid til distriktskommuner med særlige utfordringer med strategisk utviklingsarbeid. Både fag- og prosessbistand, prosjekt og målretta tiltak er aktuelt. Flere avdelinger og seksjoner i fylkeskommunen bør vurdere behovet for å samarbeide om dette arbeidet, slik at kommunene får helhetlig og godt koordinert veiledning. Fylkeskommunen skal invitere med aktører som Statsforvalteren, Distriktssenteret, andre statlige etater og virkemiddelaktører der det er hensiktsmessig. Veiledning og bistand kan blant annet bli knyttet til plan- og strategiprosesser i kommunene.

Midlene i ordningen kan disponeres uavhengig av hvilket år bevilgningen er gitt.

5. Administrasjons- og gjennomføringskostnader

Fylkeskommunen kan bruke inntil 5 prosent av tilskuddsmidlene til å dekke egne administrasjons- og gjennomføringskostnader som kan knyttes direkte til forvaltningen av midlene.

6. Opplegg for oppfølging og kontroll og evaluering

Generelt for post 65 gjelder at fylkeskommunen skal registrere alle tildelinger i regionalforvaltning.no. Det må opprettes en ramme i regionalforvaltning.no for hver av ordningene på post 65 som blir benyttet. Under disse rammene skal det for hvert tilsagn fremgå

- hvem har mottatt midler og hvor mye
- begrunnelse for tildelingen/aktiviteten og forholdet til målene for ordningene

Ordningen Bistand og veiledning er ikke en tilskuddsordning og midlene skal ikke lyses ut så kommunene må søke på dem.

Departementet må ha tilstrekkelig kjennskap til bruken av midlene og begrunnelsene for bruk til å kunne gi Stortinget fyllestgjørende informasjon. Departementet kan be om supplerende informasjon om bruk av midlene dersom informasjonen som framgår av regionalforvaltning.no ikke er tilstrekkelig.

Departementet kan initiere evaluering av ordningen.